

5 Cmo 48/2009-67

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zdeňky Šindelářové a soudců JUDr. Aleny Ježíkové a JUDr. Ivana Šišmy v právní věci žalobce **Josefa Palíška**, nar. 17.1.1948, bytem Dřínov 120, PSČ: 768 33, zastoupeného JUDr. Stanislavem Kaliňákem, advokátem se sídlem v Kroměříži, Kovářská 127, PSČ: 767 01, proti žalovanému **Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.**, Kroměříž, Kojetínská 366, PSČ: 767 11, IČ: 49451871, zastoupenému JUDr. Evou Pálkovou, advokátkou se sídlem v Kroměříži, tř. 1. máje 623/19, PSČ: 767 01, o zaplacení částky 131.495,- Kč, o odvolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 1.12.2008, č.j. 50 Cm 160/2008-49,

t a k t o :

I. Rozsudek Krajského soudu v Brně se **p o t v r z u j e .**

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným rozsudkem Krajský soud v Brně žalobu o zaplacení částky 131.495,- Kč zamítl (odstavec I. výroku) a rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit žalovanému na nákladech řízení částku 31.654,50 Kč do tří dnů od právní moci

rozsudku, a to k rukám advokáta žalovaného (odstavec II. výroku). Své rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobou ze dne 20.2.2008 se žalobce domáhal po žalované společnosti Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s. (dále jen společnost) zaplacení částky 131.495,- Kč, a to jako odměny člena statutárního orgánu – představenstva – společnosti za rok 2007. Žalobce jako fyzická osoba je akcionářem společnosti (s počtem cenných papírů 1), přičemž v řízení bylo prokázáno žalobcovo tvrzení, že do funkce člena představenstva společnosti nebyl navržen zastupitelstvem obce Dřínov, ale jako fyzická osoba zastupitelstvem Města Kroměříž. Mezi účastníky řízení nebyla sporná skutečnost, že žalobce je uvolněn pro výkon starosty Obce Dřínov, a nebylo sporu ani o tom, že za rok 2007 by žalobci za výkon funkce člena představenstva společnosti náležela odměna ve výši 131.495,- Kč, to je ve výši žalované částky. Z výpisu z obchodního rejstříku společnosti vedeného Krajským soudem v Brně, oddíl B, vložka 1147 přitom krajský soud zjistil, že žalobce je členem představenstva společnosti se dnem vzniku členství v představenstvu 27. června 2007. Z knihy akcionářů společnosti bylo pak zjištěno, že Obec Dřínov je vlastníkem celkem 23926 ks akcií společnosti na jméno. Krajský soud dále citoval v odůvodnění napadeného rozsudku ustanovení § 5 odst. 2 zák. č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, podle kterého veřejnému funkcionáři, který zastupuje kraj nebo obec v řídicích, dozorcích nebo kontrolních orgánech podnikající právnické osoby, pokud v ní kraj nebo obec má podíl na hlasovacích právech, nenáleží za tuto činnost odměna, a uzavřel, že žalobci nárok na odměnu za výkon člena představenstva společnosti za rok 2007 nevznikl. Žalobce byl totiž funkcionářem pro výkon veřejné funkce uvolněným a dle názoru krajského soudu nemá žádný význam, kdo osobu za člena orgánu společnosti navrhl, tedy, zda to byla v tomto případě obec Dřínov, kde žalobce vykonává funkci starosty, nebo zda žalobce byl navržen do této funkce zastupitelstvem Města Kroměříž.

Odstavec II. výroku o nákladech řízení je odůvodněn tím, že žalovaný byl v řízení úspěšný, proto mu bylo přiznáno právo na náhradu nákladů, které mu v řízení vznikly. Výši těchto nákladů žalovaného vypočet krajský soud celkem částkou 31.654,50 Kč.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce včas (prostřednictvím svého advokáta) odvolání. V odvolání namítal, že rozhodnutí soudu prvního stupně je nesprávné, neboť tento soud nesprávně posoudil a vyhodnotil otázku, zda se na žalobce vztahuje zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů. Uvedl, že pro závěr, že na žalobce se tento zákon vztahuje, a tudíž mu nenáleží odměna za výkon funkce člena představenstva společnosti, je rozhodné posouzení, zda žalobce splňuje všechny podmínky uvedeným zákonem stanovené v § 5 odst. 2, § 2 odst. 1 písm. p/. Mezi tyto podmínky patří i skutečnost, že osoba, na niž se vztahuje zákon o střetu zájmů, musí obec zastupovat v řídicích, dozorcích, nebo kontrolních orgánech podnikající právnické osoby. Tak tomu však v posuzované věci není, když v řízení nebylo prokázáno, že žalobce zastupuje obec Dřínov v představenstvu žalovaného. Žalobce byl totiž prokazatelně za člena představenstva společnosti navržen jako fyzická osoba – občan – městem Kroměříž, nikoliv obcí Dřínov. Ze strany žalované

společnosti přitom nebyl předložen žádný důkaz (listina, písemné pověření), který by prokázal skutečnost, že žalobce zastupuje obec Dřínov jako člen zastupitelstva. Dle názoru žalobce tedy nebyla splněna podmínka daná zákonem o střetu zájmů, to je zastupování obce, a tudíž se na něj uvedený zákon nevztahuje a odměna ve výši 131.495,- Kč mu náleží. Z těchto důvodů žalobce v odvolání navrhl, aby odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně buď změnil a žalobě vyhověl, nebo aby napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání přecházelo (§ 206, § 212, § 212a o.s.ř.), bez nařízení jednání dle ust. § 214 odst. 3 o.s.ř., neboť oba účastníci s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili, a poté dospěl k závěru, že odvolání nelze vyhovět.

Úkolem odvolacího soudu bylo posouzení otázky, zda žalobce má vůči žalované společnosti nárok na odměnu za výkon funkce člena představenstva společnosti za rok 2007.

Odvolací soud při tomto svém právním posouzení vycházel ze skutečností, které soud prvního stupně správně zjistil z jím provedených důkazů, a rovněž ze skutečností, které byly mezi účastníky řízení nesporné (§ 120 odst. 4 o.s.ř.). V tomto směru odvolací soud pro stručnost svého odůvodnění odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku.

Z obsahu předloženého spisu vyplývá, že žalobce považoval za rozhodující skutečnost pro vznik žalobou uplatněného nároku vůči společnosti to, že do představenstva společnosti nebyl delegován obcí Dřínov, kde vykonává funkci uvolněného člena zastupitelstva – starosty, ale jako fyzická osoba (vlastníci jeden kus akcie společnosti) zastupitelstvem Města Kroměříž. Z této skutečnosti žalobce dovozoval, že „zákon o střetu zájmů“ se na něj nevztahuje, neboť žalobce v představenstvu společnosti nezastupuje obec Dřínov.

S tímto názorem žalobce však odvolací soud nesouhlasí.

Hmotněprávním základem pro posouzení žalobou uplatněného nároku je zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů ve znění do 19.6.2008, to je do jeho novely provedené zák. č. 216/2008 Sb.

Již z úvodního ustanovení tohoto zákona (§ 1 písm. a/) vyplývá, že předmětem jeho úpravy je (mimo jiné) povinnost veřejných funkcionářů vykonávat svoji funkci tak, aby nedocházelo ke střetu mezi jejich osobními zájmy a zájmy, které jsou povinni z titulu své funkce prosazovat nebo hájit.

Dle § 2 odst. 1 písm. p) se pro účely zákona o střetu zájmů veřejným funkcionářem rozumí (též) člen zastupitelstva obce, který je pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn.

Dle § 5 odst. 2 cit. zák. veřejnému funkcionáři uvedenému v § 2 odst. 1 písm. o) a p), který zastupuje kraj nebo obec v řídicích, dozorčích nebo kontrolních orgánech podnikající právnické osoby, pokud v ní kraj nebo obec má podíl nebo hlasovací práva, nenáleží za tuto činnost odměna.

Z výše uvedeného vyplývá, že „zákon o střetu zájmů“ v § 5 odst. 2 nekonkretizuje formu odměny. Zakazuje pobírání jakékoliv odměny a nerozlišuje, zda jde například o peněžité plnění nebo o plnění v naturáliích. Jednou z forem odměny může být také tantiéma (podíl na zisku), jejíž poskytování upravuje § 178 zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení § 5 odst. 2 „zákonu o střetu zájmů“ se přitom vztahuje pouze na uvolněné zastupitele, tedy též na tzv. uvolněného starostu, a to v období od nabytí účinnosti zákona, to je od 1.1.2007.

I když v tomto konkrétním případě nebyl žalobce, který je uvolněným starostou obce Dřínov, delegován jako její zástupce do představenstva společnosti dle § 84 odst. 2 písm. g) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ale zastupitelstvem Města Kroměříž jako fyzická osoba – akcionář společnosti vlastníci jednu její akcii, je nepochybné, že žalobce jakožto starosta obce Dřínov (a zároveň člen jejího zastupitelstva) má svou funkci vykonávat svědomitě, v zájmu obce a jejích občanů (§ 69, § 103 zák. č. 128/2000 Sb.). Žalobce má tedy z titulu této své veřejné funkce uvolněného starosty obce Dřínov, která má v žalované společnosti hlasovací práva z titulu vlastnictví 23926 ks akcií na jméno, v představenstvu této společnosti prioritně hájit zájmy obce Dřínov a nikoliv zájmy své. Výplata tantiém by se tak dle názoru odvolacího soudu mohla „dostat do střetu zájmů“ s výkonem funkce uvolněného starosty obce, která má podíl na hlasovacích právech společnosti ve smyslu shora citovaného zákona „o střetu zájmů“. Dle názoru odvolacího soudu není rovněž přípustné, aby při splnění všech ostatních podmínek § 5 odst. 2 zák. č. 159/2006 Sb. bylo poskytnutí odměny (v posuzovaném případě tantiémy) závislé na tom, kdo veřejného funkcionáře do představenstva společnosti delegoval, neboť právě tímto způsobem by bylo možno zákon obcházet.

Z výše uvedených důvodů odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně dle ust. § 219 o.s.ř. potvrdil, a to včetně věcně správného výroku o nákladech řízení.

Žalobce se svým odvoláním úspěšný nebyl, společnosti, která byla v odvolacím řízení úspěšná, však dle obsahu předloženého spisu v odvolacím řízení žádné náklady nevznikly. Odvolací soud proto rozhodl tak, že nepřiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení žádnému z účastníků (§ 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o.s.ř.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** dovolání přípustné, ledaže by na základě dovolání podaného k Nejvyššímu soudu ČR ve lhůtě do dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku odvolacího soudu u Krajského soudu v Brně dospěl dovolací soud k závěru, že rozhodnutí ve věci samé má po právní stránce zásadní význam.

V Olomouci dne 26. února 2009

Za správnost vyhotovení:
Martin Vymlátíl

JUDr. Zdeňka Šindelářová v.r.
předsedkyně senátu